

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/175312,Uroczystosci-upamietniajace-polskich-marynarzy-ofiary-komunistycznych-represji-G.html>
13.04.2026, 10:31

[Następny](#)

[Powrót](#)

Uroczystości upamiętniające polskich marynarzy - ofiary komunistycznych represji - Gdynia, 16 grudnia 2022

„Gdynia pamięta. Chwała komandorom!” pod takim hasłem odbyły się uroczystości upamiętniające żołnierzy Polskiej Marynarki Wojennej, pomordowanych i represjonowanych w okresie stalinowskim. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował zastępca prezesa dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

16.12.2022

16 grudnia 2022 w Gdyni-Oksywiu odbyły się uroczystości ku czci wybitnych oficerów Marynarki Wojennej, obrońców Helu w 1939 roku, na których 70. lat temu dokonano komunistycznej zbrodni sądowej. W intencji marynarzy pomordowanych i represjonowanych w okresie stalinowskim została odprawiona msza św. w kościele garnizonowym przy ul. inż. J. Śmidowicza 45.

Po jej zakończeniu uczestnicy wydarzenia przeszli w uroczystym pochodzie na Cmentarz Marynarki Wojennej w Gdyni. Tam, w Kwaterze Pamięci, zostały złożone wieńce i wiązanki. Kwatera Pamięci powstała jako upamiętnienie bohaterów obrony Wybrzeża, ale także męczeństwa polskich marynarzy, jakiego doświadczyli z rąk komunistów. Na terenie kwatery spoczywają szczątki admirała Józefa Unruga, jego żony Zofii i 18 podkomendnych, a także szczątki kontradmirała Stanisława Mieszkowskiego, kontradmirała Jerzego Staniewicza i komandora Zbigniewa Przybyszewskiego, zamordowanych przez funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL.

Kolejnym punktem uroczystości była konferencja naukowa, podczas której poruszono następujące tematy:

- *Proces komandorów jako oś represji stalinowskich w Marynarce Wojennej* - dr hab. Piotr Semków, prof. AMW
- *Nie tylko sprawa komandorów - represje komunistyczne w Marynarce Wojennej w okresie stalinowskim* - Daniel Sieczkowski, IPN Gdańsk
- *Prace zmierzające do ustalenia miejsc pochówku pomordowanych żołnierzy, ekshumacja ich szczątków i proces identyfikacji* - dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN
- *Ojczyzna-obowiązek-morze-Morskie Szkolnictwo Wojskowe* - prof. dr hab. Antoni Franciszek Komorowski, AMW
- *Losy świadków historii* - przedstawiciele rodzin pomordowanych Komandorów MW
- *Obrona Rejonu Umocnionego Hel w kampanii wrześniowej 1939 - nowoczesne technologie w kształtowaniu postaw patriotycznych. Stanowiska VR* - Robert Witosławski, wnuk obrońcy Helu

Uroczystości zostały objęte patronatem honorowym Mariusza Błaszczaka - wiceprezesa Rady Ministrów i ministra obrony narodowej oraz Wojciecha Szczurka - prezydenta Miasta Gdynia.

Organizatorami wydarzenia byli: kadm. Mirosław Jurkowlaniec - dowódca 3. Flotylla Okrętów, kadm. Prof. dr hab. Tomasz Szubrycht - komendant-rektor Akademii Marynarki Wojennej, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku, Stowarzyszenie Byłych Żołnierzy Morskich Sił

Specjalnych FORMOZA oraz komitet organizacyjny pod przewodnictwem dr Barbary Pytko.

* * *

Lata stalinizmu to jeden z najbardziej dramatycznych rozdziałów w dziejach polskiej Marynarki Wojennej. Jedną z ofiar tego okresu był kmdr Stanisław Mieszkowski: ochotnik wojny 1920 r., obrońca Wybrzeża w 1939 r. oraz jeden z najbardziej zasłużonych oficerów marynarki po II wojnie światowej. O jego życiu, zasługach, aresztowaniu i śmierci można przeczytać w książce [Amor patriae nostra lex. Rzecz o komandorze Stanisławie Mieszkowskim](#) autorstwa Dariusza Nawrota i Józefa Wiesława Dyskanta.

► [Kup publikację](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Gdańsk

komunizm

Uroczystości